

Золоті правила для батьків

- **Більшість дітей — «звичайні».** Не робіть зі своєї дитини вундеркінда, окреслюючи непосильні вимоги, орієнтуючи на недосяжні еталони. Дитина повинна частіше відчувати задоволення від того, що вона щось може, ніж тривожитися з приводу того, чого не може зробити.
- **У різних дітей — різні здібності** (розумові, художні, математичні, організаційні, вольові, чуттєві). Здібності треба розвивати! Але ваше перше завдання — визначити оптимум вашої дитини. Не орієнтуйте навіть найбільш здібну дитину на винятковість. На цьому шляху її чекає розлад із самою собою, бо завжди поруч знайдеться хтось більш обдарований, працелюбний. Реалізувати себе в житті може лише активна дитина. Виховуйте людину дій, вчинку.
- **Дозволяйте дитині ризикувати.** Залишайте за нею право на помилки, але вчіть самотійно їх виправляти.
- **Не повчайте у незнанні!** Правильно виховувати може лише той, хто знає дитину — розуміє її чесноти і вади, відчуває її настрій, добре орієнтується в її інтересах, смаках, цінностях, звичках, здібностях.
- **Не змішуйте поняття «хороша» і «зручна» дитина!** Хороша живе своїми думками і почуттями інших (тобто самотійна і чуйна). Зручна — це дитина, яку дорослі «пристосували» до себе — слухняна, підкоряється вимогам, безвольна.
- **Викориніть зі своєї практики вираз: «Роби, якщо я вимагаю».** Замініть цю форму вимоги іншою: «Роби, тому що цього не можна не зробити». Зростаючи, особистість повинна звикнути до виконання вимог не на догоду зовнішньому розпорядженню, а тому, що вони розумні, доцільні...
- **Довіряйте дитині.** Людина, яка виростає в довірі, іде по життю спокійно — вона відкрита, товариська, доброзичлива. Будьте терплячими! Ставтеся терпляче до дитячих проявів: процес розвитку є випробуванням не лише для дорослих, а й для самої дитини. Виховуйте її вимогливою любов'ю.
- **Ніколи не кажіть,** що за всіма життєвими проблемами не лишається часу на виховання дитини. Ви виховуєте її щоденно своїм ставленням до життя, системою своїх цінностей, своїми виборами. Ви виховуєте дитину своєю присутністю, поглядом, жестом, посмішкою...
- **Будьте відповідальними!** Безпечність — механізм, який продукує борги перед долею дитини, перед її сьогоднішнім і майбутнім. Відповідальний вихователь передбачає наслідки своїх слів, своїх дій. Оцінюючи результат, учинок, властивість дитини, вказуйте не лише на те, чим ви незадоволені, а на те, що вам подобається в ній. Не порівнюйте її з одно-класниками, з братиками чи сестричками. Усі діти різні!
- **Порівнюйте дитину в її динаміці** — якою вона була вчора, якою є сьогодні, якою може бути завтра. Тобто порівнюйте особистість, яка зростає, з нею самою.
- **Не ставтеся до дитини зневажливо.**